

Bibliaóra 2020. 03. 31.

Kezdő ének: 161. dicséret: *Siess, keresztyén, lelki jót hallani...*

Bevezető imádság: *Mennyei Atyánk, Köszönjük megtartó, hordozó kegyelmedet. Hisszük és valljuk, hogy tiéd a hatalom, s azzal javunkat munkálsz. Áldunk mindazokért, akik életünkben eszközeid lehettek. Az atyai-anyai intelmekért, amelyek egy életen át elkísérnek. Emlékezünk igéd intelmeire, ígéreteidre, hogy reménységünk most is megerősödjön. Hiszen ha csak magunkra tekinthetnénk, jogosan elcsüggednénk és kétségbe esnénk. Köszönjük, hogy feltekinthetünk Rád. Most is, habár a közösséget csak lelki módon tudjuk megélni. Hisszük, hogy velünk vagy és kijelented magad nekünk. Áldj meg igéd üzentének megértésével. Ámen*

Példabeszédek könyve 31. fejezet

Kedves Testvéreim! Elérkeztünk a Példabeszédek könyve utolsó fejezetéhez, igazán méltó befejezése ez az egész bibliai könyvnek. Két nagy egységre osztható, ahogyan a bibliafordítók is meghatározták. Az első anyai tanácsokat tartalmaz, a második pedig szinte az eszményi asszonyt állítja elénk.

Anyai jótanácsok a király számára

1 Lemúél masszái király beszéde, amelyre anyja tanította. 2 Mit mondjak, fiam, méhemnek gyermeke, akiért fogadalmat tettem?

Anyai jótanácsok. Azért is különös ez, mert eddig apai intelmekkel volt dolgunk, íme, anyai útmutatásra is szükség van! Az anyakirálynőnek szoros a kapcsolata fiával, valamiféle fogadalmat tett érte, amit komolyan vett, akárcsak Anna, Sámuel édesanyja.

Kicsoda Lemúél masszái király? Nem tudjuk. De az intelmeket megtanulta, megjegyezte és számon tartja. Milyen szép anyai örökség ez! Hány intelem merül feledésbe, válik hiábavalóvá! A bölcs ember felismeri és értékeli az intelmek súlyát, semmiképpen sem veszi azokat rossz néven.

3 Ne vesztegesd erődet nőkre, ne járj azokhoz, akik királyokat rontanak meg! 4 Lemúél! Nem illik a királyokhoz a borivás, nem illik az a királyokhoz, sem a fejedelmekhez a részegeskedés. 5 Mert ha iszik, elfeledkezik a rendeletekről, és helytelenül ítélkezik a nincstelenek ügyében.

Bizony igaz a királyra: Ne legyen sok felesége, hogy szíve el ne hajoljon, és túl sok ezüstöt és aranyat se gyűjtsön (5M 17,17). És a Példabeszédek könyvéből eddig olvasott sok italozástól óvó intelemhez csatlakoztassunk még egyet: Paráznaság, bor és must elveszi az ember eszét (Hós 4,11). Mitől óvja a királyt édesanyja? Nőktől, akik megronthatják és az italozástól, amely elveszi a józan ítélőképességet. Utóbbi következményei kihathatnak sokak életére. Elfordíthatja őt a feladata felelősségteljes végzésétől.

6 Adjatok részegítő italt a veszendőnek, és bort az elkeseredett embernek. 7 Igyék, hogy megfeledkezzék szegénységéről, és ne gondoljon tovább nyomorúságára.

Adjatok, azaz hagyd a részegítő ital azoknak... E versek alapján alakult ki a későbbi zsidóságban az a szokás, hogy a kivégzés előtt kábítószeres bort adtak az elítélteknek. (Ezt nem fogadta el Jézus a kereszten.) Annak tesz jót a mámor, akinek van mit feledni... de a királynak józanságra van szüksége. Ezzel együtt tudjuk, hogy a búfelejtés sem orvosság, hiszen a nehéz alaphelyzet ettől nem változik, s annál keservesebb a kijózanodás.

8 Nyisd meg szádat a némáért, a mulandó emberek ügyéért! 9 Nyisd meg szádat, ítélkezz igazságosan, juttasd igazához a nincstelent és a szegényt!

A király feladata az igazságot, a jogot képviselni, pártfogolni azokat, akiknek nincs pártfogójuk. Nem lehet semmilyen szenvedélynek a rabja, nem hódolhat gyengeségeinek, ha ezt az érzékenységet megtartani és gyakorolni akarja. Milyen kívánatos lenne a társadalomban és az egyházban is ilyen vezetőket látni, tisztelni közöttünk is! És milyen jó lenne a magunk megbízatási területén ugyanezt gyakorolni!

Kedves testvéreim, most térjünk át a fejezet másik részére. Asszonyok, lányok, akiknek gondja van ezzel a derék asszonnyal, talán szívesen magyarázzák úgy, hogy ez a rész is a király anyjának intelmeihez tartozik. Azonban azok a helyzetek, amelyekben a derék asszonyt látjuk, nem a királyi feleség helyzetét tükrözik, hanem egy gazdasszonyét. Olyan példaképet állít elénk, amin nem fog az idő. Változhat a nők feladatának, helyzetének társadalmi megítélése, de amit itt Isten ígéje elénk tár, az egy gazdag leírása annak, hogy nőnek lenni nem jár kisebbséggel, nem jelent rabságot, rabszolgaságot, kiszolgáltatottság és ehhez hasonlókat, amire a női egyenjogúságért harcolók szívesen hivatkoznak. Sőt, megláthatjuk, milyen helyettesíthetetlenül fontos szerepe, feladata van egy asszonynak a férje, családja, háznépe mellett, s mennyire tekintheti ezt az Istentől rendelt helyét küldetésnek, kiváltságnak.

Lássuk meg: a derék asszony nem egy sajnálatra méltó, szerencsétlen, agyongyötört, felszabadításra váró személy, hanem egy megelégedett, értékes teremtés, aki boldog a maga helyén. Ilyen nőkre van szükség, akik küldetésként tekintenek feladatukra, ezt a léghört árasztják, ezt a lelkeséget adják tovább. Akiknek a társaságban jó lenni, akikre jó felnézni és követni példájukat.

Ez egy akrosztikus költemény, amikor a versek a héber ábécé egymás után következő betűivel kezdődnek, és akár fiatal lányok Arany ABC-jének is tekinthető.

A derék asszony dicsérete

10 Derék asszonyt kicsoda találhat? Értéke sokkal drágább az igazgyöngynél.

Mennyire igaz, hogy nem sok van belőle. S hogy a jó feleség Isten ajándéka, kegyelmének megnyilvánulása. Kicsoda találhat? Valahol benne van a kérdésben, hogy a megfontolt keresés ellenére is ajándéku adatik. Ahogyan Ádámnak is „Nem jó az embernek egyedül lenni, alkotok hozzáillő segítőtársat“ (1M 2,18). Amikor

a házastárs így Isten ajándéka, akkor valóban ilyen értéket képvisel. Utalás ez arra az árra is, amit a menyasszonyért kellett a vőlegénynek fizetnie.

11 Ura szívből bízik benne, vagyona el nem fogy. 12 Egész életén át javát munkálja urának, nem kárát.

Megbízható, lehet rá támaszkodni, sok feladatot át tud venni férjétől - aki szívből bízik benne. Felelősséggel van a rábízottak iránt. Nem a maga hasznát nézi, férje javát keresi (ez mindenkinek javára van), azt előmozdítani életre szóló feladata. A derék asszony odaadó társ. A házastársi kapcsolatban nagyon fontos a bizalom.

13 Szerez gyapjút és lent, és jókedvűen dolgozik kezével.

A házimunka nem nyűg a számára, jókedvűen dolgozik, keze szorgalmas, munkája eredményes. Mennyi munkát elvégzünk ugyan, de enélkül a jókedv nélkül, morogva, panaszkodva, amolyan tessék-lássék módra.

14 Hasonló a kereskedők hajóihoz: távolból is hoz eledelt.

A kereskedők hajóikkal nagy utakat bejárnak, hogy ritka árut szállítsanak. Ő sem sajnálja a fáradságot, iparkodik, hogy övéi számára minden szükségest betereptsen.

15 Fölkel még éjjel, ételt ad háza népének, és rendelkezést szolgálóinak.

Gondoskodó, irányító feladatát ellátja, de ne dirigálásra gondoljunk. Tudja, hogy a jó munkavégzés egyik nagyon fontos feltétele a megfelelő szervezés, előkészítés. Aki halogatja teendőit, az mindig késésben van. Ő idejében, a szolgálóit megelőzve kezdi a napot, mielőtt azok felkelnek), hogy a napi eledelt (kenyeret) biztosítsa és a megfelelő utasításokat, megbízásokat idejében kioszthassa.

16 Ha az a szándéka, mezőt vásárol, keze munkájával szőlőt telepít.

Van bizonyos önállósága, döntési joga. Mezőt vásárolni nemcsak vagyoni gyarapodást, hanem ezzel járó feladatokat is jelent, a szőlő telepítése is nehéz, fáradságos munka. De a hozam érdekében érdemes vállalni.

17 Megkeményíti derekát, megfeszíti karjait. 18 Érzy, milyen hasznos tevékenysége, éjjel sem alszik el mécsese.

Bár ő a ház úrnője és szolgálói vannak, maga is dolgozik. Nem is csak a látszat kedvéért, hanem keményen, nekigyürkőzve. Jó példával is elől jár, ami ösztönző másoknak, és szeret is dolgozni. Hiszen érzi, hogy milyen hasznos a tevékenysége. Még éjszakába nyúlóan is végzi, ami fontos. Bizony, a hasznosságtudat nagyon lényeges motiváló tényező az életünkben, amikor látjuk az értelmét, eredményét a munkánknak. Igyekezzünk meglátni, felismerni, ha már nem is vagyunk olyan erőben, mint fiatal korunkban...

19 Ügyesen kezeli a rokkát, tenyerében tartja az orsót. 20 Tenyerét megnyitja a nincstelen előtt, kezét nyújtja a szegénynek. 21 Nem félti háza népét a hóeséskor sem, mert egész háza népe meleg ruhába öltözött. 22 Színes szőtteseket készít magának, lenvászon és bíbor az öltözeté.

Az asszonyok egyik legfontosabb munkája a szövés-fonás, ill. a gyapjúból öltözet előállítására volt. Nehéz munka, sok figyelmet és ügyességet igényel. A derék asszony helytáll ezen a téren is, egész háznépe öltözete megfelelő, még szélsőséges körülmények között is (ilyen keleten a hóesés). Miközben ellátja övéit, van gondja a nincstelenre is, kezét nyújtja, ad a rászorulóknak. Először is, mert van miből, jut nekik is, másodsorban a lelkiületét, istenfélelmét mutatja ez: jól ismeri a törvényt, az irgalmasság gyakorlásának szükségességét. Emellett ő maga sem egy lestrapált, elhanyagolt, elgyötört nőszemély, a megjelenése rangjához méltó, ápolt, rendezett, erő és méltóság árad belőle. Látszik rajta, hogy kicsoda. Rajtunk mi látszik?

[23 Férjét jól ismerik a városkapuban, ahol az ország véneivel ül együtt.](#)

Természetesen ez nem azt jelenti, hogy a férj nem csinál semmit, csak a kapuban ül... Csak egyszerűen ez a 22 vers nem a férjről szól... A kapuban a város vénei, előjárói, vezetői tanácskoztak, hoztak és hirdettek ki döntéseket. Tehát a férj egy megbecsült, köztisztelő álló, felelős személy. Akinek a rangját nem kis mértékben éppen a derék asszony munkája segíti elő a háttérben. Mint ahogyan minden sikeres ember mögött ott van egy odaadó asszony, aki pl. tehermentesíti őt sok családi gondtól...

[24 Finom inget készít, és eladja, övet is ad el a kalmárnak. 25 Erő és méltóság árad róla, és nevetve néz a holnap elé.](#)

Tevékenysége nemcsak háznépét látja el minden szükségessel, hanem értékesíteni is tud belőle, jól gazdálkodik. Nevetve néz a holnap elé - nem azt jelenti, hogy könnyelmű és nem törődik a jövővel, hanem, hogy felkészült, előrelátó, nem érheti váratlan helyzet a háznépét.

[26 Szája bölcsességre nyílik, és nyelve szeretetre tanít. 27 Ügyel háza népe dolgaira, nem kenyere a semmittevés.](#)

Istenfélő, aki az igazi bölcsességet szólja, tanítja, mégpedig szeretettel. Mindezt a sok munkát nem gépiesen, hanem Isten iránti félelemmel vállalja és végzi, mint „nem embereknek, hanem az Úrnak”. Jó a közelében lenni. Nemcsak mondja, te teszi, éli is, amit mond. Milyen szóra nyílik a szánk és mit tanít a nyelvünk?

[28 Fölkelnek előtte fiai, és boldognak mondják, ura pedig így dicséri: 29 Sok nő végez derék munkát, de te felülmúlod mindegyiket!](#)

Meglátszik gyermekein, hogy milyen lelkiülettel nevelte őket. Fölkelnek előtte - ez tiszteletüknek, megbecsülésüknek legnagyobb bizonyítéka. Itt a végén látjuk, van visszajelzés, amire oly sokszor vágyunk, és annyit hiányolunk munkánk során. Férje is dicséri, mindenkinél különben látja és tartja őt.

[30 Csalóka a báj, mulandó a szépség, de az Urat félő asszony dicséretre méltó. 31 Hadd élvezze munkája gyümölcsét, dicsérjék tetteiért minden helyen!](#)

A külső szépség mulandó és becsapós erre építeni. Az igazi belső érték „a szív elrejtett embere a szelíd és csendes lélek el nem múló díszével: ez értékes Isten előtt

(1Pt 3,4)”. Az istenfélelem, mint minden cselekedet mozgatórugója. Túlmutat a családon, az egész közösség értékeli. Méltó a dicséretre. Az Urat féltő asszony dicséretre méltó - Általa éli és cselekszi mindezt. A derék asszony urának koronája (Péld 12,4), éke, dísze. De mennyire más ez, mint ahogyan Ahasverós király szeretett volna Vasti királyné szépségével dicsekedni...

Kedves Testvéreim, egy nő arcképe, egy hölgy arcvonásai ezek. Példakép. Annál is inkább, mert nyilvánvaló, hogy nem egy konkrét, hanem egy eszményi személyről van itt szó. A tökéletes jellemzők vannak itt összegyűjtve, mintaként, példaként, ösztönzésként, hogy legalább valamennyit, valamennyire megéljünk, és az Istentől kijelölt helyünkön boldogan tegyük, amit ránk bízott, hogy áldás lehessünk. Hiszen a család jelenti ma is a társadalom alapját.

Lukács evangéliuma 20,20-26

Az adópénz

20 Ezután szemmel tartották őt, és kémeket küldtek utána. Azok igazaknak tették magukat, hogy Jézust egy kérdéssel törbe csalják, és átadhassák a hatóságnak és a helytartói hatalomnak. 21 Ezek megkérdezték tőle: Mester, tudjuk, hogy helyesen szólsz és tanítasz, és nem vagy személyválogató, hanem az igazsághoz ragaszkodva tanítod az Isten útját. 22 Szabad-e a császárnak adót fizetnünk, vagy nem? 23 Ő azonban felismerte álnokságukat, és így szólt hozzájuk: 24 Mutassatok nekem egy dénárt! Kinek a képe és felirata van rajta? Ők ezt felelték: A császáré. 25 Ő pedig így válaszolt nekik: Adjátok meg a császárnak, ami a császáré, és Istennek, ami Istené! 26 Így tehát nem tudták törbe csalni a nép előtt, hanem elcsodálkoztak válaszáan, és elhallgattak.

Jézust nem lehet törbe csalni, nem lehet hízelgő szavakkal megtéveszteni. Akkor sem, ha ezt előre kitervelt szándékkal, magukat igazaknak tetteve próbálják meg ellenfelei. „Tudjuk, hogy helyesen szólsz és tanítasz, és nem vagy személyválogató, hanem az igazsághoz ragaszkodva tanítod az Isten útját”. Hatalmas igazság ez, amit kimondanak, csak éppen hisznek benne! Milyen messze vannak attól, hogy Őt komolyan vegyék, mennyire szomorú ez! Nem elég csak mondani „tudjuk”!

Már maga a kérdés is aljas: szabad-e a császárnak adót fizetnünk vagy nem? Szándékuk beszédében megfogni Őt - mert akármelyik választ is adja kérdésükre, minden esetben vádolható lesz érte. Ha Jézus igent mond az adófizetés kötelezettségére, akkor elveszti a tömeg becsülését, ha elutasítja, akkor a Birodalom hatóságaival találja szembe magát. Nála van más lehetőség is, maguk szolgáltatók majd Neki a szemléltetést ahhoz, hogy megfogja őket szándékukban.

Hiszen ott van a zsebükben a Tiberiusz-dénár, amelyben az adót fizették. Az isteni császár ábrázolása rajta a zsidók számára a törvénnyel szembeni gyalázatnak számított. Mégis a legkisebb gond nélkül használják hétköznapi ügyeik intézésében ezt a pénzt, és ezzel hallgatólag elismerik Istennek azt a rendelkezését, amely emberi

egzisztenciájuk fenntartásának eszközéül a Római Birodalmat rendelte föléjük. Jézus nem kérdőjelezi meg a császár jogát, ellenfelei ismét ellehetetlenültek.

Ahogy a pénz a császáré (ő vereti számukra), ugyanúgy az életük Istené, aki maga képére teremtette és joga van hozzá. Kérdés, mi alól próbálkozunk szívesebben kibújni, kinek adjuk, vagy nem adjuk meg, ami az övé? A császárnak vagy Istennek? Az Isteni, vagy a földi hatalomnak? Isten képét viselő életünkkel Istennek vagyunk adósai, iránta vagyunk hálára kötelezve.

„Adjátok meg mindenkinek, amivel tartoztok: akinek az adóval, annak az adót, akinek a vámmal, annak a vámot, akinek a félelemmel, annak a félelmet, akinek pedig a tisztelettel, annak a tiszteletet“ (Rm 13,7)

Záró imádság:

Csendesedjünk el, és gondoljuk át, mit is láttunk meg az Ige tükrében. Köszönjük meg, ami figyelmeztetés, intelem, vagy éppen bátorítás volt, amire nézve megértettük Isten akaratát. Valljuk meg bűnbánattal a felismert vétkeket. Kérjük az Úr Jézus Krisztus kegyelmét, hogy Neki tetsző lehessen életünk. Töltsön be örömmel a bizonyosság, hogy az Ő vére által van bocsánat, és kegyelme kiárad mindenütt, ahol nyitott szívvel várják. Kérjük, áradjon ott is, ahol az emberi kéz lankad, a szív fárad, és úrrá lenne a tehetetlenség. Helyezzük bizalommal életünket, szeretteinket, gyülekezetünket és minden gondunkat az Ő hatalmas és irgalmas kezébe.

Mi Atyánk...

Áldás: Az Isten békessége őrizze meg szívünket és gondolatainkat a Krisztus Jézusban. *Ámen*

Záró ének: 466. dicséret: *Rád tekint már hitem, Megváltóm, Istenem a Golgotán*